

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ**

**До 50-річчя
Тернопільського національного
економічного університету**

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ ПРИ РІЗНИХ ФОРМАХ ВЛАСНОСТІ

**Збірник тез доповідей
наукової конференції професорсько-викладацького складу
«Економічні, правові, інформаційні та гуманітарні проблеми
розвитку України в умовах проведення системних реформ»
(Тернопіль, 10 квітня 2013 року)**

Секція № 6

**Тернопіль
ФАЕМ ТНЕУ
2013**

УДК 330.34 : 338.43

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету аграрної економіки і менеджменту ТНЕУ (протокол № 8 від 23. 04 2013 р.)

Редакційна колегія:

Гевко Р.Б., д.т.н., професор;

Дзядикевич Ю.В., д.т.н., професор;

Дудар Т.Г., д.е.н., професор;

Дусановський С.Л., д.е.н., професор;

Пархомець М.К., д.е.н., професор.

Відповідальний за випуск

Пуцентейло П.Р., д.е.н.

Удосконалення економічного механізму в агропромисловому комплексі при різних формах власності: матеріали науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу ТНЕУ, м. Тернопіль 10 квітня 2013 р. – Тернопіль: Вектор, 2013. – 102 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції «Удосконалення економічного механізму в агропромисловому комплексі при різних формах власності» в яких розглядаються питання організаційно-економічного, техніко-інноваційного та правових засад розвитку економіки і підвищення добробуту в Україні.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

техніки, для яких постійно діючою і сполучною ланкою має бути матеріально, нормативно, методично укомплектована й забезпечена спеціалістами високої кваліфікації служба технічного сервісу.

На етапі перетворень, які відбуваються в аграрно – промисловому комплексі України, зокрема в економічних і земельних відносинах, слід мати надійний механізм створення і функціонування ринку засобів виробництва та аграрного сервісу. Це дасть можливість досягти вищої ефективності господарювання та забезпечити розвиток АПК.

Література

1. Мосіюк П.О. Економіка і організація аграрного сервісу. –К.: ІАЕ УААН, 2001 р.
2. Стельмащук А.М., Половинко І.К. Аграрний сервіс: економіка., організація, ефективність. Тернопіль – 2006.
3. Долішній М., Даниленко А., Мицишин С., Подольський М. Інтегровані територіальні агропромислові комплекси // Економіка України. – 1997. - №4. – С. 61-67.
4. Крисальний О.В. Формування системи державної підтримки розвитку агропромислового виробництва в Україні // Економіка АПК. – 1998. - №7. – С. 8-14.
5. Лісовський Г. Концепція формування системи сервісного інженерно-технічного забезпечення виробників сільськогосподарської продукції в умовах ринкових відносин // Економіка України. – 1993. - № 1. – С. 73-78.

Петро ПУЦЕНТЕЙЛО

ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК НАЙВАЖЛИВІША СКЛАДОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ТВАРИННИЦТВА

У процесі сільськогосподарського виробництва між суб'єктами господарювання встановлюються певні економічні відносини, що за своєю суттю є сукупністю різних елементів ринкової економіки. В умовах сьогодення сільське господарство, як і національна економіка, розвивається під дією об'єктивних законів ринку, що обумовлює розгляд організаційно-економічних чинників впливу на їхнє формування.

Розкриваючи економічну сутність організаційно-економічного забезпечення, важливо зазначити, що воно виступає як конкретний прояв більш широкого і багатогранного соціально-економічного явища – економічного механізму забезпечення відтворювального процесу, який у процесі свого формування охоплює такі аспекти: налагодження економічних зв'язків; вдосконалення форм організації праці; методів управління; ефективне використання важелів товарно-грошових відносин; оптимізація використання чинників виробництва.

Економічний механізм забезпечення відтворювального процесу є найбільш складною ланкою в системі управління на макроекономічному рівні. Він дає можливість координувати соціально-економічні явища в міжгалузевій,

галузевій і мікрорівневій площині їхнього розвитку. У зв'язку з цим багатограність форм економічного забезпечення – об'єктивна необхідність, зумовлена особливостями його формування та ефективністю функціонування відтворювального процесу на сучасному етапі розвитку.

Основний зміст економічного забезпечення – економічні відносини, пов'язані з обміном товарів і послуг, у результаті яких формується попит, пропозиція і ціна. Поняття “економічне забезпечення” складається не тільки зі сфери економічних відносин, а й охоплює особливий розділ – управління економікою, тобто управління економічними об'єктами і процесами. Найбільш яскраво таке поєднання виявляється в понятті “управління ресурсами” з їхнім перетворенням в економічний продукт, який використовується в процесі життєдіяльності суспільства.

Економічне забезпечення – це виробничо-економічна діяльність незалежно від її виду, яка характеризується універсальною ознакою, і загальною властивістю: це завжди перетворення економічних ресурсів у певний економічний продукт. Вони сприяють вирішенню проблем виявлення найбільш ефективних способів управління виробництвом і досягнення господарської рівноваги. Для ритмічно функціонуючого економічного забезпечення характерним є переважання внутрішніх взаємозв'язків складових частин системи між собою щодо чинників зовнішнього впливу. В процесі своєї дії цей механізм доволі активно впливає на інші чинники виробництва і максимально пристосовує їх для виконання своїх завдань. При цьому багато ланок цілісного економічного забезпечення переходять у новий якісний стан, і в системі виникають нові функції і нові властивості. Розкриваючи сутність поняття “економічне забезпечення”, необхідно зазначити, що воно є певною сукупністю взаємозалежних і взаємообумовлених функціональних елементів, об'єднаних єдиною метою свого функціонування і здатних до відтворення на більш якісному новому рівні за рахунок власних фінансових ресурсів.

Економічними чинниками галузі тваринництва є попит і пропозиція на вироблену продукцію, встановлення паритету цін, стабілізація і досягнення беззбиткового рівня виробництва м'яса, платоспроможний попит населення, конкурентне середовище, інвестиційне забезпечення, доступні за ціною матеріально-технічні засоби виробництва, кількість товаровиробників, спеціалізація і концентрація виробництва; рівень оплати праці.

Економічне забезпечення функціонування ринку тваринництва потрібно розглядати як відносини між його суб'єктами, що виникають у процесі руху товаропотоків від виробників до споживачів продукції. Його мета – взаємовигідне партнерство і відносно справедливий розподіл виручки від реалізації кінцевої продукції між суб'єктами ринку, що дає змогу сільськогосподарським товаровиробникам забезпечити розширене відтворення, стимулюючи підвищення якості вирощуваної продукції, зменшення витрат виробництва та мінімізацію ціни кінцевої продукції на основі поєднання цінового саморегулювання і активного впливу держави. Основними його елементами є ціна і маркетингові технології, що впливають на поведінку суб'єктів (рис. 1). До функціональних елементів економічного забезпечення тваринництва належать: виробнича та організаційна структура галузі;

відносини з реалізації продукції (послуг); система ціноутворення; формування і розподіл прибутку.

Ольга РОМАНИШИН

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ М'ЯСА

Вивчення процесів функціонування ринку м'яса повинно здійснюватися з використанням наукових принципів, форм і способів дослідницької діяльності. Наукове економічне дослідження, воно базується на застосуванні загальних (філософських), загальнонаукових підходів і методів та системи конкретних (специфічних) методів і методик. Їх комплексне застосування дозволить одержати достовірні знання про характеристики об'єкта дослідження, його структуру, зв'язки, взаємодії з іншими об'єктами тощо.

Досліджуючи процеси функціонування ринку м'яса, ми намагалися виявити певні закономірності, тенденції, зв'язки між явищами за допомогою індуктивного методу. З іншого боку, під час вивчення цього ринку зроблено припущення, що він функціонує на основі об'єктивної дії економічних законів (законів вартості, попиту, пропозиції тощо). Пояснення особливостей прояву цих законів на цьому ринку стало проявом застосування дедуктивного підходу.

Ринок м'яса формується в результаті взаємодії великої кількості різноманітних учасників, відзначається складністю будови, багатоплановістю відносин із зовнішнім середовищем. Він є системою, якій притаманна цілісність, певна мета функціонування, структурність, ієрархічність. Це зумовлює необхідність застосування в дослідженні ринку системного методу, передбачає, що об'єкт та його поведінка вивчаються з усіма чинниками, умовами, обставинами, які впливають на його функціонування і подальший розвиток.

Дослідження функціонування ринку м'яса передбачає опрацювання великої кількості інформації – про господарську діяльність підприємств різних галузей, особистих селянських господарств, поведінку споживачів тощо. Учені вказують на значні труднощі у формуванні інформаційної бази досліджень ринку продовольства, яка б реально відображала ситуацію, пов'язуючи це з визнанням існування тіньової економіки, зниженням рівня вірогідності традиційних джерел аналітичної і фактичної інформації, закритістю частини комерційної інформації від широкого загалу споживачів, появою різних форм господарювання, діяльність яких неможливо охопити однорідними показниками.

Ринок м'яса є – складовою частиною агропродовольчого ринку. Він представляє собою систему відносин, пов'язаних із виробництвом і товарообігом м'яса (сировинної сільськогосподарської продукції – худоби і птиці в живій вазі) і м'ясопродуктів. Його кон'юнктура формується в результаті взаємодії первинного (на м'ясопродукти) і похідного (на сільськогосподарську сировину) попиту, первинної (сільськогосподарської сировини) і похідної